

Geen voorgedrukt pad

Bruno heeft er al een hobbelige schoolloopbaan op zitten wanneer hij in januari 2020 ondersteuning krijgt dankzij een gemotiveerd verslag. In de jaren daarvoor bleef Bruno meerdere keren zitten en veranderde hij regelmatig van studierichting. Omdat Bruno heel sterk is in theoretische opdrachten op papier en een harde werker is, zag niemand dat er meer aan de hand was. Ook in zijn vijfde jaar blijft Bruno worstelen met zijn praktijkvakken. Hij volgt de richting drukkerij drukken en afwerken, waarbij hij opgeleid wordt om tussen de drukpersen te werken. Zijn moeilijkheden met fijne motoriek zitten hem regelmatig in de weg, vooral tijdens de praktijklessen met drukkerij machines en technieken.

Kasper, de ondersteuner van Bruno, heeft al snel door dat de praktijkvakken niet de enige plaats zijn waar de noden van Bruno onopgemerkt blijven. Bruno kan moeilijk inschatten wanneer hij hulp nodig heeft en blijft onnodig lang worstelen met opdrachten. Het wordt duidelijk dat Bruno nood heeft aan stappenplannen, deze ook zelf wil en moet leren maken en dat zijn leerkrachten regelmatig en gericht moeten vragen of hij verder kan met zijn opdracht. Bruno is heel gemotiveerd, een echte doorzetter, maar zijn leertempo ligt lager dan dat van zijn klasgenoten.

Bruno zit in zijn vijfde jaar drukkerij drukken en afwerken als de coronacrisis uitbreekt. Het wegvallen van de praktijkvakken tijdens het einde van dat schooljaar zorgt ervoor dat Bruno slaagt voor zijn vijfde jaar. Thuis kan hij zich helemaal focussen op zijn theorievakken, wat altijd al zijn sterkste punt was. In het laatste overleg voor de zomervakantie wordt samen met Bruno en zijn ouders een haalbaar plan opgesteld voor het komende schooljaar. Bruno en zijn ouders willen blijven gaan voor een diploma, hoewel de school en zijn ondersteuner inzien dat dit een stevige uitdaging wordt, gaan ze mee achter deze wens staan.

Omdat hij in de richting drukkerij drukken en afwerken teveel gehinderd werd door zijn fijne motoriek, gaat Bruno in het begin van het zesde jaar op snuffelstage bij de richting drukkerij drukvoorbereiding. Dit blijkt veel beter aan te sluiten bij zijn wensen en noden en dus maakt hij de overstap. Midden september sluit hij aan in het 6de jaar drukkerij drukvoorbereiding, hij blijft het gemeenschappelijke curriculum volgen.

Al tijdens zijn snuffelstage werd duidelijk dat Bruno heel wat specifieke digitale kennis en vaardigheden mist. Om deze in te halen, sluit Bruno enkele uren per week aan bij een klas in het vijfde jaar. Om dit haalbaar te maken wordt beslist om zijn zesde jaar te spreiden over 2 schooljaren. In het eerste jaar neemt hij zijn theorievakken op van het zesde jaar en schaaft hij zijn kennis en vaardigheden bij in een klas van het vijfde jaar. Hij slaagt voor alle theorievakken en wordt zelfs, net als zijn klasgenoten, uitgenodigd voor de proclamatie. Hoewel hij geen diploma uitgereikt krijgt, mag hij wel een prijs voor 'beste in de economie' in ontvangst nemen.

Tijdens zijn tweede jaar gaat Bruno aan de slag in de praktijkvakken van het 6de jaar, samen met de klasgenoten die hij vorig jaar leerde kennen tijdens zijn lessen in het vijfde jaar. Daarnaast neemt hij ook GIP (Geïntegreerde Proef, eindwerk) en (extra lange) stages op. Bruno werkt enkele uren zelfstandig aan taken en aan zijn GIP. Tijdens deze uren zit hij aan één van de

computers in de leraarskamer. Met de leerkrachten die tijdens één van deze uren springuur hebben, werd besproken hoe zij Bruno kunnen ondersteunen. Dit doen ze onder andere door na het eerste half uur gericht te checken of Bruno verder kan met zijn taak of GIP.

Naast de vaste blokstages loopt Bruno op dinsdagmiddag extra stage in de drukkerij van zijn nonkel. Hier ligt de focus op het onderhouden van zijn vaardigheden, maar het is ook een plaats waar Bruno over een langere kan experimenteren met redelijke aanpassingen op het werk. Hij wordt tijdens deze extra stage opgevolgd door zijn nonkel die de rol van stage mentor opneemt en door zijn leerkracht economie, die sinds de proclamatie van vorig jaar een vertrouwenspersoon is voor Bruno. Zijn leerkracht economie wordt hierin bijgestaan door ondersteuner Kasper.

Het uitbouwen van dit traject gebeurde in stappen, eerst een snuffelstage, dan een andere richting, dan een gespreid zesde jaar, lessen in het vijfde jaar, e.d. Aan elk van deze stappen ging overleg vooraf. Samen met Bruno en zijn ouders werden stappen geëvalueerd en bijgeschaafd. Steeds met respect voor het einddoel van Bruno en zijn ouders, namelijk het behalen van een diploma.